

คู่มือการปฏิบัติงาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ในสังกัด ทุกแห่ง จัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรวม เพื่อขยายโอกาสให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทุกคนได้รับสิทธิ และโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติรวมถึงมีโอกาสพัฒนา ตนเองเรียนรวมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนใกล้บ้าน โดยดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ไม่มีกลุ่มงานรับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการ ศึกษาแบบเรียนรวม) โดยตรง ส่งผลให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงานและการบริหารจัดการ ดังนั้น เพื่อให้การ ดำเนินงานและการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงประกาศให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ นำร่องจัดตั้งกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่ม นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อรับผิดชอบการศึกษาเรียนรวมอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานขึ้นเพื่อให้การ ปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับ คุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ขอขอบคุณคณะทำงานที่ดำเนินการจัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานของกลุ่มงานการศึกษาพิเศษไว้ ณ โอกาสนี้

ปัญชลีย์ ปราณี

กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

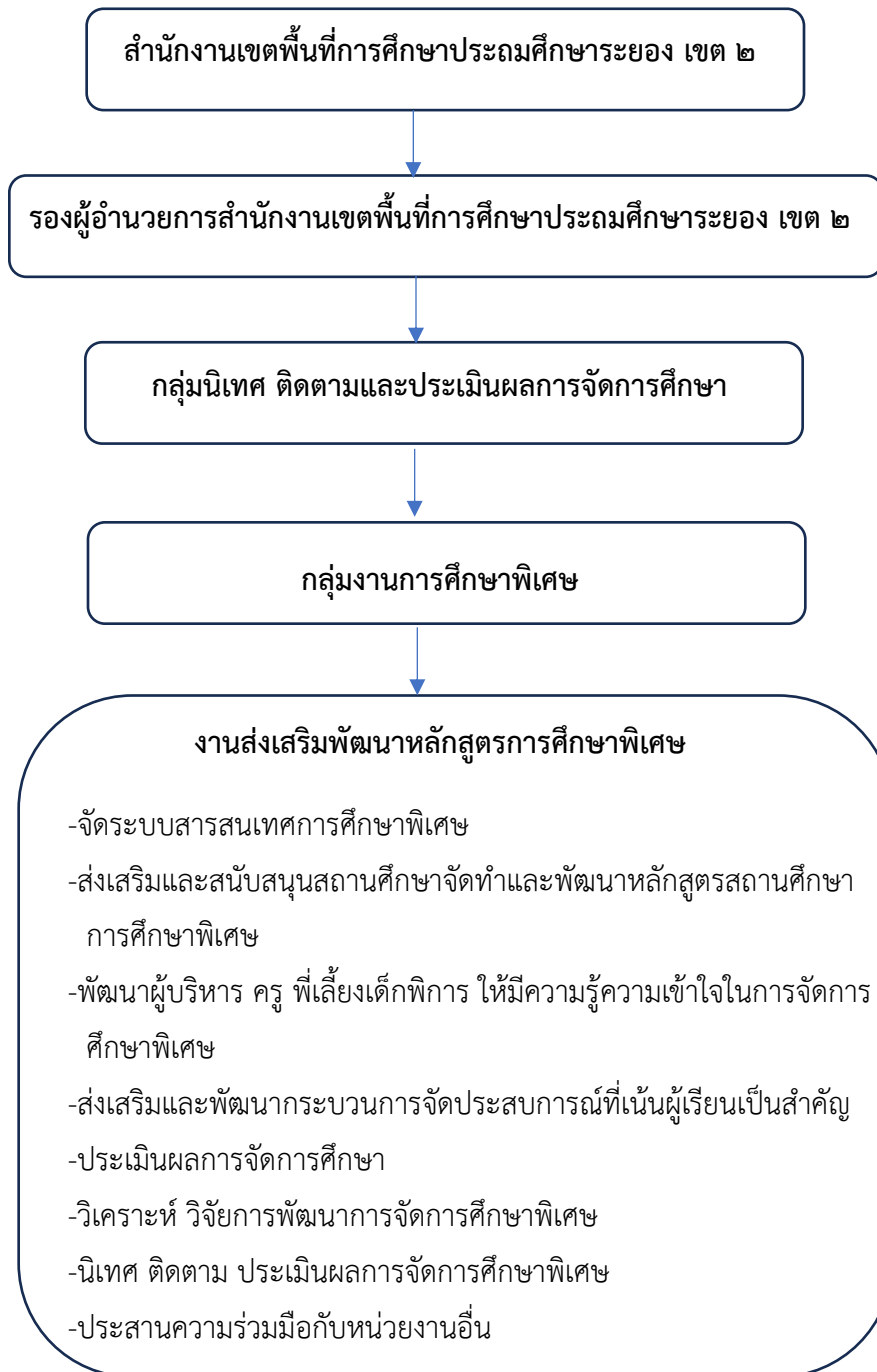
สารบัญ

หน้า

โครงสร้างขอบข่ายและภารกิจกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ.....	๑
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	๒-๕
หนังสืออ้างอิง/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	๖

โครงสร้างขอบข่ายและภารกิจกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ที่	งาน/เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
๑	งานจัดทำระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษ	<p>๑.ครูผู้รับผิดชอบการศึกษาพิเศษดาวน์โหลดแบบฟอร์มการคัดกรองนักเรียนพิการ ของกระทรวงศึกษาธิการ ๙ ประเภท ให้กับครูประจำชั้น</p> <p>๒.ครูประจำชั้นสังเกตและศึกษาข้อมูลนักเรียนที่มีแนวโน้มประเภทตามความพิการ</p> <p>๓.โรงเรียนจัดทำคำสั่งผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา ,คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP),การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย ประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีแนวโน้มครูที่รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษ ครูที่ได้รับวุฒิปัตร ครูประจำชั้น ครูผู้สอนประจำวิชา</p> <p>๔.ครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตร “ผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา”และมีเลขวุฒิปัตร เป็นผู้รับรองในแบบคัดกรองคนพิการทางการศึกษา จำนวน ๒ คน</p> <p>๕. ครูประจำชั้น หรือครูผู้สอนเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)</p> <p>๖.ครูที่รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษลงข้อมูลเด็กพิการเรียนรวม ที่ผ่านกระบวนการคัดกรองลงในระบบสารสนเทศSET ตามที่ สพฐ.กำหนดภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ปีละ ๒ ครั้ง</p> <p>๖.ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องและยืนยันในระบบสารสนเทศSET</p>	<p>๑.ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๒.ผู้ปกครองนักเรียน</p> <p>๓.กรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน</p> <p>๔.ศน.ปัญชลิย์ ปราณี</p>

ที่	งาน/เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
๒	ส่งเสริมและสนับสนุน สถานศึกษาจัดทำและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาพิเศษ	<p>๑.วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๖๑</p> <p>๒.ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการจัดประสบการณ์เรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งศึกษาสภาพ บริบททางสังคม ปัญหา และความต้องการ ชุมชน นักเรียน</p> <p>๓. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่าง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระยอง เพื่อ ร่วมกันในการดำเนินงาน</p> <p>๔.ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรด้วย กระบวนการมีส่วนร่วม</p> <p>๕. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดทำ หลักสูตร</p> <p>๖.นิเทศ กำกับ ติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือ</p>	<p>๑.ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๒.ครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>๓.ผู้ปกครองนักเรียน</p> <p>๔.กรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน</p> <p>๕.ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระยอง</p> <p>๖.ศน.ปัญชลิย์ ปรานี</p>
๓	การพัฒนาผู้บริหาร ครู พี่เลี้ยงเด็กพิการ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัด การศึกษาพิเศษ	<p>๑.วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากรายงานผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล</p> <p>๒.ประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ</p> <p>๓. ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอื่น ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระยอง ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต และสมาคมครูการศึกษาพิเศษแห่งประเทศไทย</p> <p>๔.จัดอบรม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ</p> <p>๕.ทำคู่มือการอบรม</p>	<p>๑.ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๒.ครูและพี่เลี้ยงเด็กพิการ</p> <p>๓.ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดระยอง</p> <p>๕.ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี</p> <p>๖.สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต</p> <p>๗.สมาคมครูการศึกษาพิเศษแห่งประเทศไทย</p> <p>๘.ศน.ปัญชลิย์ ปรานี</p>

ที่	งาน/เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
๔	ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาพิเศษ	<p>๑.รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาพิเศษ นโยบาย แผนการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ</p> <p>๒.ประสานงาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถานศึกษา มีความพร้อมในการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสม</p> <p>๓.ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู พี่เลี้ยงเด็กพิการ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบริหารจัดการและวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ</p> <p>๔.นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ</p>	<p>๑.ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๒.ครูและพี่เลี้ยงเด็กพิการ</p> <p>๓.ผู้ปกครองนักเรียน</p> <p>๔.ศน.ปัญชลิย์ ปรานี</p>
๕.	วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษ	<p>๑.รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาพิเศษ นโยบาย แผนการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ</p> <p>๒.ดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดระยองในการให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษา ครู และพี่เลี้ยงเด็กพิการให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาแผนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ</p>	<p>๑.ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๒.ครูและพี่เลี้ยงเด็กพิการ</p> <p>๓.ผู้ปกครองนักเรียน</p> <p>๔.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดระยอง</p> <p>๕.ศน.ปัญชลิย์ ปรานี</p>

ที่	งาน/เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
๖	นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา	<p>๑.ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษา ครูและพี่เลี้ยงเด็กพิการ ให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาแผนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ</p> <p>๒.ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพ สรุปรายงาน</p>	<p>๑.ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๒.ครูและพี่เลี้ยงเด็กพิการ</p> <p>๓.ผู้ปกครองนักเรียน</p> <p>๔.ศน.ปัญชลิย์ ปรานี</p>
๗	ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	<p>๑.ประสานงาน ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดระยอง อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ</p> <p>๒.สรุปรายงาน</p>	<p>๑.ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๒.ครูและพี่เลี้ยงเด็กพิการ</p> <p>๓.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดระยอง</p> <p>๔.ศน.ปัญชลิย์ ปรานี</p>

หนังสืออ้างอิง/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หนังสืออ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,กระทรวงศึกษาธิการ **คู่มือการประเมินตัวชี้วัด ตามมาตรการปรับปรุง
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒** พิมพ์ครั้งที่ ๑

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน **แนวทางการประเมินคุณภาพตาม
มาตรฐานการเรียนรู้รวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา** กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖